

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Pentru tricolor.

În numărul 29 al «Revistei» am făcut cunoscut cetitorilor noștri ce s'a întâmplat între altele la Leșnic cu d-șoarele surori Popoviciu, ficele dlui preot de-acolo, pentru-că purtând pe piept mici pantlice tricolor, au fost întâlnite de gendarmi pe stradă. Intregă întâmplarea și urmările ei, o lăsăm să urmeze, în cele de mai jos, după «Gazeta Transilvaniei» de Marți.

În 5 Iunie a c. fiind zi de Duminecă, ficele dlui preot *Georg Popoviciu* din Leșnic, au eșit la plimbare. Pe drum se întâlniră cu doi gendarmi. Ajunși față în față, gendarmii, răstindu-se cătră d-na preoteasă *Maria Popoviciu* măritată *Pătru*, din Cârjiți, care venise să cerceteze pe părinți și surori, apoi cătră tinerele d-șoare *Sinefta* și *Victoria Popoviciu*, surorile doamnei preotese, și amenințând cu puștile, cereau ca una din ele, d-șoara *Sinefta*, să dea jos pantlica în tricolor român, ce o purta la gât.

Chipul cum ei făcură această cerere și privirile crunte ale lor, cu drept cuvânt au revoltat și scârbit pe damele atacate în drum, și nesimțindu-se întru nimic vinovate, au de clarat în ton hotărât, că ținându-se acea pantlică (cordea) de haina lor, nu se simt datoare a se supune provocării fără nici un drept, a gendarmilor.

Atunci unul dintre gendarmi, cu numele *Fekete József*, cu o furie barbară se repeșă la d-șoara *Sinefta Popoviciu* și cu puterea a rupt de pe gâtul ei pantlica tricoloră română!

Intorși la Ilia, «eroii» gendarmi au înaintat solgăbirului următoarea arătare:

Nr. 147/1896.

Gendarmeria din Ilia-Murășană.

Ilia-Murășană, 6 Iun. 1896.

Cătră oficiul solgăbirăesc

în DEVA.

«Gendarmii *Fekete József* și *Henter Ferencz*, făcând inspecțiuni în comuna Leșnic, raportează, că la 3 Iunie c. au zărit pe pieptul ficei preotului român, cu numele *Maria Popoviciu*, o cocardă tricoloră românească, au provocat pe numita, ca să predea acea cocardă gendarmilor. Deoarece provocata s'a împotrivit, unul dintre gendarmi a confiscat acea cocardă.

«Numita fiică de preot, cu alte două surori ale sale, anume cu *Sinefta* și *Victoria*, au înjurat pe gendarmi zicându-le căni, mișei și proști, că gendarmii vreau să prăpădească pe Români, că gendarmii nu au dreptul să confiscă cocardele de tricolor românesc, că Români țin gendarmii, și că dacă nu ar fi Români, gendarmii nu ar avea ce să mănânce!

«După aceea numitele earăși s'au împodobit punând pe brațe și pe gât pantlice tricolore românești, și așa umblau pe strade în comună. Pe gendarmi, numitele îi înjurau ungurește.

«Mai târziu a venit la fața locului și juratul comunal *Petru Muntean*, care încă a auzit, că numitele au înjurat românește pe gendarmi, zicându-le proști. Mai târziu acest jurat, cu totul nevrednic de încredere, a tăgăduit, că el ar fi auzit înjurăturile amintite.

«Cocarda românească confiscată se alătură aici sub /... ș. c. l.

E de însemnat, că la acte nu se afla, decât o pantlică îngustă și scurtă, în tricolor roșu-galben-văneț.

Stilul, cum această arătare e făcută, dovedește, cât de cutezători și încrezuți au ajuns a fi gendarmii la noi!

Și ce se vezi? În loc, ca solgăbirul să ia la răspundere pe gendarmi, că au cutezat a ataca fără nici o vină niște dame tinere, sau cel puțin să pună la o parte arătarea ridicolă, a introdus cercetare, ca-și-cum ar fi vorba de cine știe ce «faptă» groaznică!

În 29 Iulie n. c. numitele Române au stat înaintea solgăbirului din Deva, *Fekete Károly*, pentru a-și da seama de marele «păcat» patriotic. Au avut apărător cu ele.

În decursul pertractării, apărătorii înainte de toate a protestat contra purcederii solgăbirului, dovedind că solgăbirul nici că a fost în drept a pune la cale vre-o cercetare, fiindcă chiar din arătarea gendarmilor s'a putut încredința, că în toată treaba nu este și nu poate fi nici o faptă de pedepsit, deci e o formală vătămă chemarea înaintea oficiului solgăbirăesc.

Arată mai departe, că gendarmii nu au și nu pot avea chemare ca fără nici o vină, să atace dame și femei inteligente, luându-le la răspundere, căci prin astfel de pași cutezați se vatămă poziția socială și familiară! De aceea declară că-și susține dreptul, de-a face arătare contra gendarmilor atacători!

Apărătorul dovedește apoi, că cuprinsul arătării făcute de gendarmi nu corăspunde adevărului, și cu deosebire nu, întrucât se refere la înjurăturile damelor, deși purtarea gendarmilor cu tot dreptul a putut revolta chiar și ființe așa gingașe, ca acusatete.

Pantlica (cordea) confiscată se vinde prin prăvălii, deci e un obiect de negoț, și prin urmare, dacă se poate vinde și cumpăra, se poate și purta! Apoi colorile roșu-galben-văneț nu sunt colori străine, căci precum se știe, colorile Budapestei încă sunt roșu-galben-văneț!

Se arată apoi, că pantlica confiscată nu s'a purtat cu scop de-a demonstra, ci fiindcă asemenea pantlici se poartă din vechime și pretutindenea pe unde sunt Români.

Cumplitul solgăbiru a citat apoi și pe gendarmi, să-i asculte. Se înțelege, că gendarmii nu au putut desmînți ceea-ce au fost dat deja în scris.

Douăzeci de zile «*Măria Sa*» solgăbirul și-a spart capul până a adus următoarea sentență:

Maria, Sinefta și Victoria Popoviciu, până acuma nepedepsite, pentru purtarea de insignii «străine» se judecă de — vinovate! Drept aceea, se pedepsesc: cu câte o zi de închisoare, sau 5 fl., apoi fiecare cu câte 35 fl. pedeapsă în bani și 80 cr. spese!

La cas de neplătire, fiecare va avea să sufere câte 4 zile închisoare, pe spesele proprii, — fiindcă a purta «insignii» «străine» este oprit prin ordinațiunile ministrului de interne Nr. 62,603/885 și Nr. 26,559/874.

Acusatetele au fost judecate pe temeiul recunoașterii proprii, și după spusele gendarmilor.

Contra acestei sentențe s'a înștiințat recurs motivat, și acum e rëndul pe «*Măria Sa*» dl vicișpan, să-și facă și el «merite» patriotice.

Fiind vorba de dl vicișpan al comitatului, și având dînsul să aducă acum o judecată tocmai asupra tricolorului românesc, noi ne luăm voe a-i aduce aminte dlui vicișpan, că mai luna trecută, când voiau să ducă „*Călușerii*” români din Orăștie la Pesta, spunând flăcăii noștri

că ei s'ar învoi, dar' cer se-i lase să poarte tricolorul și în Pesta, — atât dl solgăbiru cât și dl vicișpan însuși, le ziceau flăcăilor noștri: Puteți să purtați cât vreți, ba și obielele în opinci pot să vă fie în tricolor, numai veniți!

Așadar' nici solgăbirul Orăștiei, nici vicișpanul însuși, nu au aflat, înainte cu câteva săptămâni, că purtarea tricolorului nostru ar fi ceva „primejdios” pentru stat ori pentru pacea publică, ba se învoiau să ducă ei înșiși sub comanda lor la Pesta, o trupă de astfel de flăcăi împodobiti cu tricolor românesc!

Nădejduim că de atunci până azi, părerea dlui vicișpan nu s'a schimbat întru nimica. Atâta consecuență avem drept să așteptăm dela un funcționar comitatens așa sus pus ca d-sa! Ear' ca atare în chestia de care e vorba aci, a d-șoarelor române dela Leșnic, pedepsite pentru purtarea tricolorului, putea-va dl vicișpan să judece altfel de cât nimicind judecata șovinistă a solgăbirului său?

Nădejduim că nu! și am dori să ne înșelăm în nădejdea noastră!

O lămurire.

„*Tribuna*” în numărul seu 189, de Mercuri, pune întrebarea „unde e fondul lui Iancu?” scăpat de confiscarea Ungurilor, și tot ea dă și răspunsul, citând din broșura dlui Slavici «*Tribuna și Tribuniții*» următoarele:

«Dl Ioan Russu pornise o «colectă» pentru ridicarea unui monument la mormântul lui *Avram Iancu*. S'au adunat câteva mii de floreni pe cari le primise dl *Liviu Albini*. Guvernul a oprit «colecta» și a dispus sechestrarea banilor. Când era să se facă sechestrarea, banii se aflau în mâinile altei persoane, dela care guvernul maghiar nu poate să sechestrareze nimic!»

„Eată un răspuns la întrebarea de mai sus, — zice «*Tribuna*» — dar' un răspuns, care nu îndestulește încă pe cei-ce au contribuit la ridicarea monumentului lui Iancu!»

Lucru hotărât, prin citatele de mai sus, dar' mai ales prin observarea sa, „*Tribuna*” aruncă bănueli urite asupra celor-ce au administrat și administrează fondul din vorbă.

În fața acestei chestii gingașe, subscrisul țin se dau o mică lămurire:

Acea „altă persoană” la care se afla fondul pe vremea când s'a dat sentința de confiscare, și dela care, după spusa dlui Slavici, «guvernul maghiar nu poate să sechestrareze nimic», — sunt eu.

Și fiindcă din vorbele „*Tribunei*” respiră temerea, că doară nici nația românească n'ar putea, când ar fi la adecă, să scoată banii dela aceeași persoană dela care guvernul unguresc «n'are ce se sechestrareze», trebuie se dau din parte-mi lămurirea, că eu, la plecarea din Sibiu, în Octomvrie anul trecut, am lăsat ear' în seamă dlui *Liviu Albini* întreg fondul cu toate documentele aparținătoare lui.

În acest înțeles am făcut declarație și la primăria din Sibiu, înștiințându-o despre departarea mea.

Astfel de atunci și până acum dl *Liviu Albini* e earăși singur administratorul fondului, și d-sa va da, negreșit, lămuririle de lipsă.

«*Tribuna*» se fie dar' liniștită, căci faptul că dela acea „altă persoană” la care se afla fondul pe când s'a dat ordinul de confiscare, guvernul n'ar fi având ce confiscă, nu constituie nici o primejdie pentru ființa ori viitorul acelui fond, nemi având eu, acea „altă persoană”, în administrare numitul fond.

Ioan Moța.

Dr. Weigand în Seliște.

Seliște, (1. Sibiu) Sept. 1896.

D-le Redactor,

Sâmbăta trecută, în 5 Septembrie st. n. s'a lăjit vestea prin Seliște, că Dr. Weigand a sosit în Sibiu și că Luni în 7 Septembrie va cerceta și comuna Seliște. Toți Seliștenii așteptau cu mare dor Luni, spre a putea întâmpina pe acest iubit oaspe. Doi țărani harnici selișteni, *D. Roman* și *N. Mosora*, au mers în calea dînsului, la Poplaca, cu trăsura Dl Weigand era însoțit de un student francez, dl *Duchesne*, care petrece în Sibiu de câteva luni spre a învăța românește. Aflând cu vre-un pătrar de oră mai înainte, că pe când va sosi, toți câți au prins de veste, au eșit, în frunte cu dl protopop *Dr. Nicolae Maier*, în capul comunei. Sosind trăsura cu iubii oaspeți, dl protopop i-a salutat prin o vorbire foarte potrivită, după care dl Dr. Weigand i-a răspuns într'o limbă dulce românească, mulțumind. Mulțimea de popor a fost adânc mișcată de felul cum un străin poate să vorbească așa de bine românește! Răspunsul dlui Dr. Weigand a fost primit cu urări de „*trădească!*” De aici iubii oaspeți s'au dus la casa dlui protopop. Într-aceea mulțimea de popor s'a adunat la hotelul comunal și de aici a trimis o deputațiune spre a pofti pe scumpii oaspeți la un prânz comun. Spre bucuria tuturor învitarea a fost primită. După prânz dl Weigand s'a întreținut cu o mulțime de țărani, a cercetat mai multe case țărănești, făcându-și mereu notițe.

Seara la 7 ore a fost ear' o convenire la hotelul comunal. Erau de față peste o sută de persoane: membrii din primăria comunală, preoți, învățători, membri din comitetul parochial, o mulțime de meseriași români și tineri din loc și jur. Iubii oaspeți au venit ear' și dînsii. La intrare mulțimea i-a primit cu întreite strigăte de „*trădească!*” S'au rostit și vorbiri: Dl protopop pentru ilustrii oaspeți; dl Dr. Weigand i-a răspuns. Toți cari au avut fericirea a asculta această vorbire nu o vor putea uita nici-odată.

«Românul are un proverb — a zis domnul Weigand — cu care își întâmpină pe cine îi cercetează casa. «*Casa mea este a Voastră*», zice el. Peste tot locul pe unde am umblat printre Români, am aflat că proverbul acesta e un adevăr netăgăduit. Nu cred că voi avea vre-odată fericirea de a Vă întâmpina și eu pe vre-unul dintre D-Voastră în casa mea cu acest proverb. De aceea eu trebuie să întorc proverbul și să zic:

„*Înima mea este a Voastră!*”

Aplause însuflețite și strigăte de „*trădească!*” urmară acestei vorbiri! Mai mulți tineri în tonară felurite cântări naționale și doine. Vorbi apoi harnicul învățător *D. Lăpădat*, dl *Dr. Călefaru*, și studentul francez. Miezul nopții se apropia. Dl Dr. Weigand mulțumind încă odată pentru primirea ce i-s'a făcut, și spunând că peste 2 ani eară nădăjduiește a cerceta aceste ținuturi, s'a retras la odichnă, între urările însuflețite ale publicului.

În ziua următoare, după-ce a cercetat biserica «cea mare» și școala, a plecat mai departe prin comunele *Galeș* și *Tilișca* spre *Rod*, însoțit de dl protopop *Dr. Maier*. Dela *Rod* se va întoarce peste Sebeș la *Alba-Iulia* și de aci prin *Munții-Apuseni*.

De încheiere vă comunic, că dându-i-se „*Revista Orăștiei*” spre citire, unde se des-

cria petrecerea d-sale în Orăștie, a cerut acel număr, ca să-l trimită stimatei d-sale soții care până acum l-a petrecut prin toate călătorile d-sle.

Ru-Ra.

Treburile jidovești.

— Încă un Jidan prins cu „geșeft” așa de „cinstit” precum dela el se poate aștepta! —

Ni-se scrie din Balomir:

Se știe cu câte lupte și necazuri am putut isbuti ca să scoatem regalul de cărcimărit din mâinile jupânului Klein, dându-l unui Român, în nădejde că astfel se va mai îndrepta pe calea pocăinței. Dar lupul tot lup rămâne! El nu-și lapădă năravul. Văzând jupânul Klein că astăzi nu-i pot merge așa bine treburile ca în anul trecut, și-a încercat norocul în alt chip. Precum se știe (vezi „Revista Orăștiei” nrul 1 din estan) noi am trântit aici pe Jidan din șaua ardeii, și am dat-o la Români, Jidanul fiind acum numai vînzător particular. Controlor încă e un Român. Ear' acesta ține de scurt pe fiul lui Israel: A mers și i-a sigilat toate butoaiele de spirt și numai pe rînd i-le sloboade, precum are trebuință, făcându-l să plătească *accisul prescriș*, regulat. Aceasta nu i-a plăcut Jidanului cu suflet stricat. Cum se poată el fi controlat și ținut de barbă de un Român? S'a gândit la mișelie. Și eată ce plan și-a făcut:

El aducea spirt totdeauna dela Glück din Vințul-de-jos. Acum s'a pus în înțelegere cu cumnatu-so, *Leopold Hirsch*, care ține cărcimă în *Sărăcseu*, ca să aducă spirt și din alt loc, străin, nu tot dela Glück, și se-l țină în pivnița cumnatului său, de unde să aducă în ascuns când voește și să nu fie nevoit a plăti *accisul ca pentru cel sigilat în pivnița lui!*

Așa a și făcut jupânul. A adus 2 butoaie de spirt din Arad, pe care le-a trimis însă la cumnatu-so *Hirsch Leopold* în *Sărăcseu*. Dar bravul nostru vînzător și controlor *Ioan Adam*, a înțeles la gara Șibotului că Klein David din Balomir are 2 buți cu spirt dela Arad, sosite cu trenul de povară, pe care însă în loc de a le duce la dînsul în Balomir, le-a dus la *Sărăcseu*.

Nu mai decât a vestit pe finanți; și mergînd cu toții, au aflat cele 2 buți de spirt în pivnița lui *Leopold Hirsch*! Întrebat că ale cui sînt butoaiele de spirt, *Hirsch* a spus că sînt ale lui, dar după-ce i-au cerut «Fracht»-ul, a spus că acela e la cumnatu-so Klein în Balomir. Au venit finanții îndată la jupânul «nostru» (ba al lui Han.....!) Klein și au cerut «Fracht»-ul cu pricina. Cu mare silă le-a dat jupânul. „Fracht”-urile însă sunau pe numele lui *Klein David* și nu pe numele lui *Leopold Hirsch*! Cu toate rugărilor,

ba și după îmbieciuni cu bani de pace, finanții în fața controlorului *Ioan Adam*, au făcut arătare la direcțiunea financiară!

Ce va urma nu știm, dar după o lege dreaptă jupânul Klein pentru astfel de «geșeftărie» trebuie să-și peardă dreptul de cărcimărit! Nu sîntem însă siguri de aceasta, căci cu stările de lucruri „ungurești” dela noi, unde atîta se întemeiază pe acest neam rătăcitor și «geșeftar», tare e cu puțință ca vinovatul Jidov să scape ușor, cum s'a făcut și cu amînarea traficeii de tîbac a dlui comerciant *Ilie Martin* dela noi, care deși a cerut-o comuna, la întreviniri jidovești pe la direcție și din socotințe «patriotice» a rămas lucrul mort până astăzi!

De un an de zile îl tot poartă direcțiunea financiară dela *Caiafa la Pilat și dela Pilat ear' la Caiafa*, și tot cu nădejdea goală și cu făgăduința e și astăzi! Întocmai cum ați scris că face și cu negustorul român *Bratu* din *Cugir*!

Să vedem acum cu Jidanul prins, ce va face aceeași direcție?

Măcelul din Țarigrad.

Imbulziți peste măsură de material, cu părere de rău am fost siliți să lăsăm afară trei numeri, știrile cele mai noue despre pacea lumii, deși erau cari de cari mai grozave. Cea mai mare între toate e întemplerarea petrecută în inșiși reședința Impăratului turcesc, în Țarigrad (Constantinopol) la 26 și 27 August. Focul răsboiului ce se urmează în felurite puncte a putredei împărății, a izbucnit și în inșiși inima ei, între Armeni și Turci. Urmările au fost îngrozitoare.

Încă din dimineața zilei numite, încăierări crâncene s'au făcut între cete de răsulați și trupele turcești. Un corespondent al ziarului «Epoca» din București, sosind chiar în acea zi la Constantinopol, descrie cele-ce le-a văzut acolo la sosirea lui, în următorul chip: Pluetoane (Zug-uri) cu baionete scoase alergau în marș forțat pe strade. În casele din dosul agenției române de vapoare, s'au fost refugiați de familii armene, rugându-se de apărarea Românilor! Armenii au astupat toate porțile și ușile acelor case. Trupele turcești au sosit și la comanda unui colonel, ele au dat foc. În câteva minute văzduhul era zguduît de mii de pușcături! Armenii răspundeau și ei cu focuri de revolvere. Zeci de soldați și trecători îngroziți, cădeau scâlțați în lacuri de sânge!

În 14 August, pe la 1 oră după-ameazi, aproape 100 de Armeni înarmați pătrunseseră în palatul băncii turcești. Poliția aflînd de atac, a sosit îndată cu numeroase trupe. S'au schimbat multe focuri între bandă și trupe, până când în cele din urmă, spre seară, Armenii au scăpat pe o corabie engleză. În timpul când lupta se urma la banca otomană și trupele noi mergeau în marș forțat spre acea parte, o bombă a fost asvirlită în mijlocul trupelor străine la Galata-Serai. Bomba s'a aprins îndată și 16 soldați au fost omorîți! O altă bombă a fost aruncată în fața maga-

zinului *Mir* și 14 soldați au fost omorîți, ear' doi ofițeri greu răniți!

După-ce banca otomană a fost asigurată cu pază, a început un măcel înspăimîntător. Bande de Turci înarmați și nebuniți, în fața trupelor și sub ochii poliției, omorau pe toți Armenii, bătrîni, tineri, femei și copii, pe cari îi întâlneau în drum sau prin prăvălii! Spre seară toate stradele din Galata și Péra erau pline de sânge: și se părea o inundație. Sute de căruțe treceau pe stradele încărcate cu cadavre. Bandele de Turci au prins pe urmă curagiu și au pătruns prin casele locuite de Armeni, pe cari după-ce le-au jăfuit, au scos pe Armeni de ceață și i-au măcelărit, în fața soldaților, cu o cruzime de neînchipuit!

A doua zi, la 15 August, casele din dosul agenției române de navigație, au fost asaltate de trupele turcești! După o luptă îndelungată Armenii refugiați aici s'au retras din fața forței armate. Era o arătare groznică a vedea atîtea trupe în giurul unei case unde se refugiaseră Armenii!

La 4 după amezi, toți Armenii fură măcelăriți! Șese case din dosul agenției române au fost dărîmate de Turci și sub ruine peste 70 de Armeni! Într-o casă se afla un magazin de grâu: câțiva Armeni s'au ascuns în grâu, dar spre nenorocirea lor, au fost simțiți și omorîți de baionetele soldaților turci! În strada *Sarab Inskelessi* o casă mare este distrusă cu deserviresire, aci au fost omorîți Joi seara vre-o 30 de Armeni. Trotuarul și din fața casei e plin de sânge; ear' zidurile caselor de prin vecini sînt pline cu pete mari de sânge, pe cari le-au făcut soldații ștergîndu-și mâinile!

Ceva îngrozitor! Și toate acestea sub ochii guvernului turcesc! După aceste, șire întregi de zile, au urmat peste noapte fel și fel de spargerii și jăfuiri a prăvăliilor armene, și-a caselor lor. Mii de trupuri de ale Armenilor au fost aruncate în mare, ca să nu se știe numele lor. După numărările făcute până în zilele acestea, peste 7000 de inși, Armeni și Turci, și-au perdut viața în fiorosul măcel! Abia în timpul din urmă au început a se mai liniști și a mai îndrăzni unii a-și deschide prăvăliile. Și, lucru minunat, hoțul de păgubaș tot el de vină: Sultanul a dat poruncă să se întărească garnisoana, sporind numărul trupelor cu 40.000 soldați, spre a fi păzită populațiunea turcească de «nepălăceri»!

Incolo în împărăție asemenea neliniște. Sînt zguduiri și frigurile unui bolnav în agonie. Lumea vorbește ca despre un lucru hotărît, că această împărăție a păgănatății și nedreptății, are să fie destrămată, nimicită.

Millenariștii nostri.

Scoatem la iveală, că despre sosirea la Pesta a transportului celui nou de locuitori din comitatul *Hunedoarei*, foile unguerești mari, ca «*Budapesti Hirlop*», nici n'au găsit de cuvîntă să iee notiță ori să vorbească ceva. Așadar cam pe nimic, că sfortărea, nereușită de altfel, nu li-se ia dlui vicșpan și fișpan și satrapilor nostri tuturor, ca merit nici din partea fraților lor!

Cum se li-o și socoți ca ispravă pentru care se-i faci ministri, când n'au putut face decât ce au făcut: ducînd din cercul *Geoagiului* 8 birae, pe cel din Ardeu, *Feredeu*,

Geoagi, *Cigmău*, *Folt*, *Rapolt*, *Rapoltel* și *Uroi*! Aceasta încă nu-i «merit»! Ear' «Măriile-lor» și-ar fi făcut merite și mai de dai Doamne, dar n'au putut! Avem știre sigură, că mai mulți primari, doar vre-o 15—20, amenințați cu gloabă de pașă din *Geoagi Bekescu*, de nu s'or duce: au plătit banii de drum, făgăduind că vor merge, dar când a fost la urmă au scuzat acasă lăsându-le de pomană banii dați și să copere sêracia de milleniu!

Din cercul *Iliei* și al *Dobrei* au luat parte mai mulți, ba între ei și o oaie nouă rătăcită, un popă!

Și, lucru frumos, biletele plătite de primarii cari n'au venit, le-au dat «conducătorii» la *Jidovi* la ori-cine, numai să meargă! Itzig cum se nu meargă, dacă poate el «de-a fitea»!

Din *Balomir* n'a fost nimenea. Au fost, e drept, 2 inși, dar frații nostri *Balomireni* se lapădă de dinși, căci nu sînt moșteni *Balomireni*, ci veniți din alte părți în sat, ca oameni sêraci să capete de lucru la fêreștrăul dela *Șibot*, și de aceea au mers că i-au silit cei dela fêreștrău!

Din *Vinerea* au fost negustorul *Ioan Oltean* (care are de altfel și firma unguirisată: *Oltean János*) și *excassarul* *Nic. Herlea*. Se miră oamenii ce au căutat acești doi sub comanda, că nu-s oameni atîrnatîtori! Se spune că prin aceasta ar vrea să se pună bine cu dl *fisolgăbiru* doar îi bagă cumva ear' în reprezentanța comunală de unde au căzut la cea mai nouă alegere! Dacă e adevărat, e rușine destulă!

Cronică scandaloașă.

Când va veni? În numărul seu dela 25 August, pe care-l păstrăm și noi, «*Tribuna*» scria despre afacerea *Lucaci*: «...Nici o fasă nouă... Preotul *Dredean* — tace, de aceea redacțiunea noastră l-a provocat să se declare pentru ultima-oară!»

Sînt aproape 3 săptămîni, și declarația «ultimă» nu mai vine, «o aștept și nu mai vine... și mă mir ce i-am făcut» — de nu mai vine, poate cânta și «*Tribuna*».

Ba nu, ba e! În numărul de *Duminea* trecută, dl *Dr. Dăian* simțindu-se «vătemat» de cea mai nouă descoperire despre d-sa prin «*Revistă*», zice că prin aceea «i-se ascriu în mod scandalos fapte ce nici când nu le-a făcut!» că «întreg articolul e basat pe necădeveruri și absolut fals». — „Nu e adevărat, zice dl *Dr. Dăian*, că eu aș fi făcut printre tinerimea din *Budapesta* propagandă pentru «ideea intrării în acțiune comună și pacinică cu *Maghiarii*»; nu e adevărat, că eu m'aș fi înțeles cu cineva pentru «a începe «politica» de împăciuire»; nu e adevărat, că aș fi luat parte, cu alți tineri români, la «banchetul *Ungurilor*», nici cunoștință n'am despre un atare banchet.

„E adevărat însă, că eu, împreună cu alți colegi, Români și Sêrbi, am avut întal-niri „confidențiale” cu vre-o 10—20 tineri maghiari-antisemiți, și în conversație cu ei le-am arătat legitimitatea pretensiunilor noastre!»

Auzi d-ta, lucru naibii! Toată «cronică scandaloașă» îi ascrive fapte care nu le-a făcut; nu-i adevărat, de 3-ori, nimica, și pe

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Cu vremea...

Început drag de jumie,
Măndru răsărit de soare,
De ce nu trăește vecinic
A ta poezie oare?

Unde-s zilele iubite
Cu puzderii luminoase
De iluzii vii, și una
Decât alta mai frumoase,

Din cari eu așa palate
Strălucite îmi clădeam,
Și din ele viitorul
Surizîndu-mi îl vedeam?

Zeci de-așa palate-atuncea
Îmi părea că n suflet port, —
Astăzi nu mai am din ele
Nici să-mi fac macar un... cort —

Ioan Moța.

Cărunț și spân.

Un împărat oare-care întru sine se mira
De osebita chipuri între oameni ce era.
Adecă vedea la unul pîrul capului albînd
Și mustățile și barba negre încă rămîind,
Ear' pe altul dimpotrivă: pîru n capu-i ne-gru stînd

Și mustățile și barba albe în față avînd.
Altul earăși fără vîrstă se sbîrcește de bătrîn,
Și nici barba nici mustața nu-i mai crește:
ci stă spân,
Aste mirări pe împăratul totdeauna îl muncea,
Și nu-și putea împăca gîndul singur cum îl tîlmăcea,

Pentru care pe vizirul într-o zi 'nadins chemînd,
Fără a spune mirarea porunci prin grai zicînd:
— Du-te și orînduște din slujbașii desghețați,
Ca să-mi caute trei oameni iscușiți mai invêțați,
Dar însă unul să fie cu chip tînăr, cap bătrîn,
Altul earăși dimpotrivă, și altul la față spân,
Care după-ce-i vei strînge, să 'mi-i aduci
câteși trei

Că voiu însumi în persoană să vorbesc ceva cu ei.

Vizirul fără zăbavă după poruncă urmînd,
Și după puțină vreme astfel de oameni aflînd,
Carii ducîndu-i îndată, împăratu i osebi:
Ca să-i bage câte unul în persoană a vorbi.
Deci întrebă împăratul pe cel-ce 'ntai a venit
Că de ce-i e capul negru și barba 'i-s-a albit?
El rîspunse: — Împărate! întru mulți ani să trăești,

Impărăția ta poate mai bine s'o tîlmăcești.
Ear' după a mea părere barba 'ntai 'mi-s-a albit

Căci față-mi stă desvelită și capul acoperit.
Că pe barbă totdeauna elementele o bat,
Ea suferă vînturi, geruri, brume, ploii neîncetat,
Osebit și de aceasta cu față 'ntre mari ieșim *)
Ea rușinele ridică la ori-și-ce gînd greșim,
Prin urmare 'ntai dar' barba și mustățile albe
Și perii n cap sub căciula fiind feriți zăbovesc.

Al doilea după dînsul dacă s'a înfățișat
Împăratul dimpotrivă și pe-acesta l'a întreat:
Că de ce-i e barba neagră și pîrul din cap e alb?
Ear' el fără prelungire îi dete rîspuns îngrab,
Cum-că: — Pîrul din cap, zise, îl am de când
m'am născut
Ear' mustățile și barba mult mai tîrziu 'mi-au crescut

Și d'aceea întai capul a trebuit a-mi albi,
Ear' pîrul din barbă-mi încă mai are a zăbovi.

Al treilea, după-acesta la împăratul întrînd
Îl întrebă și pe dînsul, astfel cătră el zicînd:
— Tu cum te vîz, nu ești tînăr, ci mai mult

încă bătrîn
Căci dar' nu-ți cresc mustăți, barbă și d'a-mîndouă ești spân?

El rîspunse: — Împărate! muma mea pe când trăia
Despre pricina aceasta am întreat-o pe ea,
Și 'mi-a spus că ea cu tata copii întai nu făcea,
Dar' și unuia și altui ca să aibă le plăcea,
Pentru care ea d'oparte se ruga lui D-zeu,
Și pe d'altă parte earăși se ruga și tatăl meu:
Muma mea, că o femeie, ca să-i dea fată cerea,
Ear' tatăl meu, dimpotrivă, se ruga ficior să-i dea.

*) Fiindcă Turcii nu-și descoper capul nici înaintea împăratului.

D-zeu ca să 'mplinească cererea și unui și-alt
Și pentru ficior și fată pe mine m'au căștigat;
De aceea pe din două sînt după-cum vîd și eu,
La față seamăn cu mama și 'ncolo cu tatăl meu.

Anton Pann.

(Din nrul 79 al „Bibliotecii pentru toți”.)

O — „poezie”. Într-o foaie unguerească din *Deva*, aflăm în numărul ei din săptămîna trecută o «poezie», pe care o ținem «vrednică» s'o traducem și pe seama cetitorilor nostri, că-i minunată! Ea sună, mă rog:

«Tu mărgeauă cu lumină curată a acestei lumi pline de păcate, te iubesc, te ador în veci;
«Să mor, să mă potop, să mă calce în tină, să cadă pe mine blăstîmul cel mare al mamei mele bune,

«Ziua dacă-s sculat (adecă de n'o dormi domnu poet), se nu vîd lumina, noapte se poftesc înzadar să dorm,

«Apa mea de beut să se prefacă în sânge de nebut; pînea mea cea moale în peatră de cea mai tare,

«Prietenii cei buni și adevărați să mă pă-răsească urît, să fiu acusat cu totul nevinovat,

«Părăsit, deprimat să mor eu atunci, des-pretuit de tine, batjocurit de lume,

«Și să fie amintirea mea un blăstîm etern: Dacă te-oiu părăsi pe tine, singură adorată!»

Bravo dle «*Lantos!*» Ești «poet!» Așa ca d-ta, pușin poezi se știu jurul! Mă mir că n'ai mai scris, ca să dormi pe ace, să-ți ardă casa, să 'ți-se rupă picioarele, și alte lucruri «poetice», ca tot așa de bine aveau loc în această «poezie». Ferice de aceea cui ai adresat-o.

urmă după atâta «tagă», recunoști totuși că — e adevărat! Numai că cerci să presinți lucrul sub altă lumină, de vei reuși, mai nevinovată... Ei, să vedem. Pe-un noroc, dle Dăian Illés, dă-te pe sofisterie!

Introducerea. După 2 zile de gândire, cum s'o încurce, dl Dr. redactor-«șef» al «Tribunei», face începutul în numărul de Marți. Are însă răcori a intra de-adeptul în materia cu pricina, și de aceea se pune întâi să-și aștearnă bine locul de luptă, par'că s'ar fi temând rău de trântea ce o să urmeze, și pe aproape 2 coloane mari, garmond, tot premite la «principii» și-și zugrăvește nevinovatul și imaculatul d-sale chip, ca doar' închiriază cumva prin aceasta bunăvoința și indulgența cetitorilor. Tot se gătește, tot se sufulcă, tot își încoarcă la mușchi și la creeri, ca cel-ce simte că de tare stâncă are să deie cu pieptul s'o clătine din loc!

E hotărît să rămână! Povestindu-ne cum d-sa s'a pus „în serviciul cauzei” când a fost mai de lipsă, și a înfruntat toate atacurile, declară că deși și-a pierdut unele iluzii, totuși a clarat că postul său (de redactor-«șef») și e hotărît să rămână...

O fi, o fi. Te crede ori-cine, dle Dr., dar' lucru naibii, gurile rele spun că de aceea ești așa de firm «hotărît să rămâi», că înainte cu vre-o 2 luni, când colegul-«șef» Roman a luat-o spre Germania, d-ta ai luat-o spre Blaj, doar' dobândești un post de profesor, și Blăjenii, după cele-ce dovediseși deja, 'ți-au mulțumit de sprigin! Acum... »sunt hotărît să rămân!...

Unde dai și unde — creapă! Dl Dr. V. Lucaci a atins în scrisorile din urină ici-colea și familia dlui Dr. Rațiu cu câte-o vorbă. Și, lucru curios, în loc să se supere dl Dr. Rațiu în Sibiu, aceasta l-a supărat pe dl Iuliu Coroian la Cluj, încât d-sa a trimis reprezentanți dlui Dr. Lucaci să-i ceară satisfacție pentru-că s'a atins de familia dlui Dr. Rațiu, cu care d-sa n'are nimic(?).

A naibii treabă! Nu știam că unii «memorandiști» de-ai noștri sunt capabili de-un atâta — hypercel de «curtuosie»... Unde dai tu Dr. Lucaci, și unde «creapă» domnul Coroian!

Monumente eroice.

Sâmbăta și Dumineca trecută în 5 și 6 Septembrie n. s'au desvilit pe hotarul comitatului nostru 2 monumente întru aducerea aminte de luptele eroice purtate aici pentru apărarea patriei contra năvălirii Turcilor păgâni în veacul 15. Un monument s'a desvilit în 5 Sept. la *Vulcan*, întru aducerea aminte de lupta lui Kendeffy, unul dintre eroii comandanți alui Ioan Huniade, și eroii sei, la 1455 contra năvăleii turcești, luptă grea în care Kendeffy a căzut. A fost de față lume multă venită din Deva în frunte cu fișpanul, cu tren anume, împodobit cu frunză verde și steaguri ungurești! La Petroșeni i-a primit ungurii dela băile de cărbuni, și popor din loc și jur. La desvilit a rostit fișpanul o vorbire, apoi a urmat sfințirea monumentului prin preoții tuturor confesiunilor din comitat: rom. cat., gr.-cat., gr.-or., rcf. și evreu. Fiecare preot rostea o vorbire scurtă, afară de cei români cari n'au vorbit.

În 6 Sept. Duminecă, s'a desvilit alt monument la *Porțile-de-fer*, la Zaicani întru aducere aminte de lupta lui Ioan Huniade la 1442 în 6 Septembrie, când în strămoșirea de acolo a zdrobit cu 15 mii de ostași trupa de 80 de mii de Turci ce era să deie peste țeară! Aici s'au petrecut pentru noi lucruri mai rușinoase. Fișpanul cu ungurii ce-l încunjurau, au fost primiți cu banderiu de popor, format din Români, trecând prin porți de «triumf» ridicare anume, și toate cu inscripții ungurești numai, și cu steaguri numai maghiare! Ear' acești nepricepuți au fost tot aceia care au fost și la Pesta la milleniu.

Aceasta nu era iertat s'o facă oamenii noștri, pentru-că numai atunci am afla noi vrednici pe niște slujbași ai noștri să-i primim cu banderii, cu musică, cu paradă, când ei ni-ar fi dat dovezi destule, că ne sânt adevărați binevoitori și că cinstea drepturilor și dorințele noastre cele bune. Dar' când au făcut-o asta acești slujbași ai noștri? Pe tablele de pe porțile de «triumf» era scris *numai ungurește*, ca și cum ai fi pe Alford nu în comitatul Hunedoarei. Pe monumente e scris *numai ungurește*, deși amândoi eroii pentru cari s'au ridicat au fost Români. Unde e aci dreptatea și ca atare ce ne face să le eșim cu ramuri verzi în cale?

Eată ce au greșit Românii noștri la paradele de Sâmbătă și Dumineca trecută, precum în urma acestor socotinte greșite a fost și aceea că vicarul Nestor dela Hațeg să primească a ținea vorbirea ocazională la desvilit!

Când vom înțelege noi odată destul de bine ce se cade și ce nu să facem, și când vom ajunge să facem cu toții și preste tot locul, numai așa precum ni s'ar cădea?

„Asociațiunea” la Cugir

Nr. 3/1896.

Dela comitetul Despărțământului IX. (Orăștie) al „Asociațiunii Transilvane”.

Onorată Agentură!

În înțelesul §. 10. «Regularea mijloacelor spre ajungerea scopului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român», comitetul despărțământului în ședința sa ținută la 17 Aug. a. c. st. nou, în urma invitații primite cu privilegiul adunării generale ținută în anul trecut, a hotărît ținerea adunării generale pe ziua de Duminecă, 27 Septembrie a. c. st. n. la 10 ore înainte de amiază, în biserica gr.-cat. română din Cugir.

Pe când se aduce la cunoștință onoratei agenturi această împrejurare, vă recercăm cu toată stima frățească:

a) a face în cel mai instins mod cunoscută ziua și terminul adunării;

b) a aduna taxe dela membrii aflători pe cuprinsul agenturii și a le preda cu privilegiul adunării generale, comitetului, pe lângă listă nominală;

c) a îndemna inteligență și popor să iee parte în număr cât de însemnat la adunarea generală, și

d) a alege câte doi membrii ca delegații agenturii la adunarea generală.

Comitetul subsemnat este pe deplin încredințat, că împlinind onoratele agenturi cele sus amintite potrivit cu §§. 3—5 ai Regulamentului, adunarea noastră va fi una dintre cele mai reușite și va satisface întru toate problemei depuse în statutele Asociațiunii, la care dator este fiecare suflet român a conlucra, fie cărturar, fie plugar sau industriaș, pentru-că terenul activității «Asociațiunii» cuprinde pe toți împreună și binefăcătoarele raze ale acestei «Instituțiuni» se revarsă asupra tuturor deopotrivă.

Agenturile sânt cu toată stima rugate a publica următoarele concurse emanate dela comitetul despărțământului în ședința ținută cu datul de sus și a servi eventual cu deslușirile de lipsă reflectanților:

Concurs:

1) Un stipendiu de 25 fl. v. a. pentru un învățcel de *curelar*, și

2) un stipendiu de 25 fl. v. a. pentru un învățcel de *faur* sau *rotar*.

Aci se înseamnă, că stipendiul de 25 fl. pentru un învățcel de *covrigar* este deja dat din anul trecut.

Cerințele de calificare se statoresc în următoarele:

Român de naștere de pe teritoriul despărțământului; etate sub 14 ani; absolvarea școlii populare cu succes bun; purtare morală bună; atestat de paupertate; starea familiară, și pețiția scrisă de mână proprie.

Se stăvarește mai departe un premiu de 15 fl. v. a. pentru cea mai completă colecție de poezii populare din comuna Cugir, auzite numai acolo.

Terminul așternerii suplicelor la comitetul despărțământului pentru cele două stipendii, precum și a colecțiilor de poezii, se pune pe 25 Septembrie a. c. st. n.

În sfârșit se face cunoscut pentru adunarea generală, care se va ținea în comuna Cugir la 27 Septembrie a. c. st. n. la 10 ore înainte de amiază, următorul

Program:

1. Deschiderea adunării prin Directorul despărțământului;

2. Raportul general al sub-comitetului despre activitatea sa în anul trecut și despre starea despărțământului până în timpul de față;

3. Raportul casarului despre starea cassei și în legătură cu aceasta ceteria membrilor Asociațiunii cu locuință pe teritoriul despărțământului, precum și a membrilor în restanțe cu taxele lor;

4. Eventuale propuneri, referitoare la afacerile Asociațiunii și promovarea scopurilor aceleia;

5. Exmiterea alor 2 comisiuni pentru studiarea rapoartelor și propunerilor — și încasarea taxelor dela membrii noi și vechi;

6. Ceteria eventualelor disertațiuni intrate la subcomitet;

7. Rapoartele comisiunilor;

8. Distribuirea cărților de cuprins popular, destinate a deștepta gustul de cetera la popor;

9. Alegerea alor doi delegați la adunarea generală a Asociațiunii;

10. Încheierea adunării;

11. Privirea expoziției și împărțirea premiilor prin delegatele «Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoara».

Membrii Asociațiunii și agenturile comunale, precum și toți cei-ce doresc și se interesează de progresul cultural al poporului român din acest despărțământ, sânt poftiți cu toată dragostea a lua parte la această adunare generală!

Din ședința comitetului, ținută în Orăștie la 17 August 1896 st. n.

Dr. Ioan Mihai m. p., Laurian Bercian m. p., director, actuar.

Acei p. t. domni, cari doresc a lua parte și la masă, sânt rugați a se insinua la dl Ioan Muntean, inv. în Cugir, până în 26 Sept. n.

NOUȚĂȚI

Biserica dela Cebea. După împărțirile ce le primim dela însuși dl preot al locului, Ioan Furca, biserica cea pompoasă dela Cebea (în Zarand) de lângă vestitul «Goron al lui Horia», în umbra căruia odihnește somnul de veci eroul iubit Avram Iancu, — terminată fiind și cu zidirea și cu împodobirea din lăuntru, întrucât s'a putut, — *va fi sfințită în 8/20 Septembrie a. c.*, în săptămâna viitoare, premergând în 7/19 Sept. vecernia împreună cu lithia, etc. Sfințirea se va săvârși prin însuși Exc. Sa Archiepiscopul și Metropolitul Miron Romanul.

La temniță. Dl Vasiliu Nicoară, osândit la 3 luni închisoare de stat pentru «ațitare la ură» contra Ungurilor, a intrat la 3 Sept. în temnița din Seghedin, spre a-și împlini pedeapsa. Ii dorim țarie de suflet spre a îndura greutățile ei, și scăpare sănătoasă!

O întrebare dlui pretor Fodor. Ni-se scrie: «E mai bine de o lună de când comuna Romos, Romoșel și Vaidei, au dobândit îngăduința dela minister de a se constitui în comune mari. E cel puțin o lună de când pretura din Orăștie are știre despre aceasta. Și sânt trei săptămâni de când dl protopretor Fodor a făgăduit în fața unor locuitori din aceste comune, că mâne-poimâne va eși la fața locului spre a face cele de lipsă pentru constituirea comunelor în comune mari, alegând reprezentanță potrivită, oficialii comunali de lipsă, etc. Dar' nici până azi, după trei săptămâni, dl Fodor n'a eșit încă, precum și-a dat cuvântul, în aceste comune, să-și facă datorița, ci tot tragăna treaba de pe o zi pe alta, pentru-că, așa se vorbește printre oameni, ar fi având «Măria Sa» ceva «interese» ca să mai amîne. Ii aducem aminte și pe această cale dlui fislogăbireu de acest lucru, întrebându-l când are de gând să iasă? De ce tot tragăna lucrul? Noi îl rugăm să-și țină cuvântul și mai ales să-și împlinească datorița, eșind cât mai curând în comune și constituindu-le în comune mari! Nu numai pentru aceea e solgăbireu să adune tândale și să ducă la milleniu, ci pentru-ca să slugească acelora cari îl plătesc, ținând seamă de interesele lor obștești, nu de interese private!»

Alegere protestată. Alegerea de medic cercual la Orăștie făcută la 29 August, a fost protestată la locurile competente, din partea mai multor comune.

Logodnă. Din Sibiu primim știrea, că d-șoara Florica Roșca s'a logodit cu dl bar. Franz Kuhn de Kuhnfeld, locotenent în regimentul ces. și reg. 31, Marți, în 8 Septembrie n. Trimitem felicitările noastre.

Adunarea învățătorească dela Bretea. Ni-se scrie: «În 11 August st. v. a. c. s'a ținut adunarea generală a «Despărțământului reuniunii învățătorilor rom. gr.-ort.» din tractul Iliei, în Bretea-Murșand, sub presiulul Preaonoratului domn Avram P. Păcurariu. Despre această adunare, cu bucurie pot să vă vestesc, că a fost destul de bine cercetată din partea învățătorilor. Peste decurgerea ședinței voiu trece, pomenind numai, că, după încheiere, membrii acestei «Reuniuni» împreună cu președintele au fost poftiți din partea harnicului și bravului învățator al acestei comune, N. Iuga, la un prânz comun dat din partea sa. La acest prânz firește s'au ținut și vorbiri. Una a dlui președinte al despărțământului, pentru numitul învățator, alta a dlui preot Serafim Olariu din Branișca pentru învățătorii peste tot».

Noi rugăm pe dl corespondent să ne descrie și decursul adunării însăși, să nu treacă peste el, fie de bine, fie de rău. De e bine, să ne bucurăm, de e rău să ne putem spune cuvântul asupra lui și să tragem învățătură, ca pe viitor să fie mai bine!

Petrecere. Luni în 14 Sept. n. s'au dat din partea tinerilor pușcași din Orăștie, o petrecere cu joc în grădina dela hotel «Două piștoale». Începutul la 9 seara.

Nou metropolit-primat al României, în locul fostului metropolit Ghenadie Petrescu, înălțurat prin votul sinodului țerii pentru fapte contrare canoanelor, — va fi ales, după-cum spune «Timpul», Prea Sfinția Sa episcopul de acum al Argeșului, Timuș.

Intărit. Acum doi ani s'a făcut alegerea de preot gr.-or. în Zlatna. A reușit cu aproape unanimitate dl Emanuel Beșa. Cățiva nemulțumiți au protestat însă alegerea. Doi ani s'a tot trăgănat lucrul ca să se liniștească spiritele. Acum de curând s'a făcut cercetarea. S'a aflat alegerea în regulă și dl preot Emanuel Beșa a fost, spre bucuria poporului, întărit de paroch al Zlatnei.

„Dicționar francez—român”, întocmit de dl Urechia, va apare în curând în prea folosită «Biblioteca pentru toți». Se va întinde pe vre-o 750 pagini (vre-o 50 coale tipărite) Va fi unul dintre cele mai bune dicționare franceze—române ce avem (mai ales că nu sânt aproape de loc, ear' care sânt, e unul ca altul mai slab), și va costa numai doi lei. Pentru întinderea și bunățatea lui, prețul e cum nu se poate aștepta mai ieftin. Din specimenul ce avem înaintea, vedem că e tipărit cu multă grijă, coloană după coloană, cu petit, fiind și ca înfățișare ceva elegant.

FEL DE FEL

El poruncește mai mult ca Impăratul!
Un Jidan calic și zdrânturos, așezat de curând într'un sat, stătea într'o zi în ușa crășmuței sale murdare, și spunea oamenilor din jurul lui:

— Eu poruncesc mai mult ca Impăratul!
— Cum poți să vorbești așa ceva, jupâne? ziseră oamenii mirați de atâta cutezanță; bagă de seamă că o poți păți pentru astfel de vorbeli
— Da, da! răspunde Jidanul. Eu poruncesc mai mult ca împăratul! Impăratul poruncește numai odată, și toate i-se împlinesc, dară eu poruncesc și de zece ori și nu mă ascultă nimel...

O întimpinare.

Petrila, 1 Sept. 1896.

Vă rog, dle Redactor, a da loc în «Revista Orăștiei» următorului răspuns la articolul publicat din Merișor în numărul 34, pentru a mă justifica înaintea onoratului public cetitor. Ca preot aproape de 4 ani venit în Petrila, m'am nuzit din toate puterile mele a da sfaturi bune atât poporenilor mei cât și altora, cari mi-au cerut, și cei-ce au primit sfaturile mele și le-au urmat, azi îmi mulțumesc, și eu însumi mă simt mângăiat, vedând că am putut întoarce pe oameni dela rătăciră în care i-am aflat și i-am adus dela întunec la lumină.

Aș dori să știu că autorul articolului din Merișor cum vine să mă numească «coadă la topor» lui Balog János, notar în Petrila? Îl rog să-mi deie deslușiri. Că poporul pe timpul când era povățuit de harnicul părinte Preda, după-cum îl numește, era mai creștin și mai bun, și vrea să zică numai de când am venit eu s'a stricat. Mai mult: că părintele Preda a scăpătat, punându-i eu pedeci prin «lingușiri!» Nu mă privește dacă d-sa a mai «scăpătat», căci nu eu port vina. Tare s'a înșelat «fiul din popor» când a dat publicității acel articol, fiind rău informat! Dar' mai rău, ba chiar rătăcit informat a fost, când i-s'a spus, că numai din vina mea «a mers mai mulți Petrileni la milleniu!» Să mă ierte «fiul din popor», că a dat în vileag minciuni, căci poporul brav din Petrila își are lucrul său și nici că visează ori a visat să meargă la milleniu!

Din toată Petrila nime nu a fost, nici chiar juxti comunali! Pe când din Valea-Jiului din sus, au participat cu toții, chiar și unii preoți în frun e!

Prin urmare oate cele publicate în acel articol de «fiul din popor» sânt nedrepte! Dovedească-mi d-sa numai pe unul din Petrila, care ar fi fost la Pesta.

Mai încolo, deși cunosc pe din afară pe autorul articolului, totuși îi spun, că dacă a crezut că sânt adevărate cele-ce le-a publicat, apoi să-și fi pus și cinstitul său nume, ca și alții să-l cunoască! ear' nu să publice ori-ce scornituri și neadevăruri auzite prin birturile dela Petroșeni, atacând pe nedrept onoarea unor oameni nevinovați!

Simeon Suciu, preot gr.-or.

În aceeași cauză primim încă următoarea scrisoare dela un alt domn din Petrila:

Petrila, la 6 Sept. n. 1896.

«Fiul poporului» în corespondența din Merișor publicată în nr. 34 al «Revistei Orăștiei», se năpustește cu o grămadă de învinuiri și batjocuri rătăcioase asupra poporului din Jiu peste tot, și asupra Petrilienilor în

deosebi, susținând că: din Petrila ar fi fost mai mulți la Bpesta la sărbările millenare.

Spre a reduce aceste afirmațiuni rătăcioase, la adevărata lor valoare, îl provoc pe dl corespondent să dovedească cine și când a fost din Petrila la sărbările millenare?!

Eu susțin în cel mai hotărât mod, că din Petrila până acuma n'a fost nime. Până când dl corespondent nu va dovedi contrarul, îl declar de calumniator public.

Al II. fiu din popor:
Petru Stefane Preda.

Un răspuns.

Merișor, 9 Sept. 1896.

Onorată Redacțiune!

La corespondența apărută în foaia d-voastre Nr. 35 a. c. sub titlul «Din durerile noastre» subscrișă de «Un Merișorean», după-ce în acea corespondență se atacă onoarea mea personală în modul cel mai grobian, cu permisiunea d-voastre îmi iau libertate a reflecta următoarele.

Nu e adevăr, că eu aș vinde poporului român din Merișor articli și beuturi rele și scumpe; nu e adevăr, că eu aș batjocori și înfrunta primarul, preotul și întreg neamul românesc, precum nu e adevărat nici aceea, că eu aș trăi în fărădelegi.

Este un neadevăr aserțiunea corespondentului, că eu aș fi făcut arătare contra sergentului de gendarmi, că el pactează cu popa de român și că ar fi Daco-Român.

Toate aserțiunile corespondentului referitoare la persoana mea le declar de minciuni și neadevăruri, și astfel resping cu indignațiune toate acele afirmări ofensatoare și le declar pe acelea ca provenite dela un om care și-a uitat de poziția ce ocupă și care nu e condus în această afacere de alta, decât de dorul răsunării.

Fie-mi permis, dle Merișorean, a-ți atrage atențiunea la acea împrejurare, că eu din toate puterile mele am ajutat înaintarea poporului nostru, procurându-i ocaziune a avea la întreprinderi ocupațiuni și sfătuindu-l a merge totdeauna cu conducătorii poporului nostru, ceea-ce cred că nici d-ta, pe lângă toată mania, ce te preocupă, nu vei putea-o trage la îndoială.

Îți declar, dle Merișorene, că și sub acest nume te cunosc destul de bine, că cine ești și din acest motiv îți spun sincer, că sunt de zece ori mai bun Român, decât d-ta, și că zeu eu nu mă folosesc de nepriceperea poporului, precum o faci d-ta, care ai fi merit să-l luminezi.

Dle Merișorene! Eu dela d-ta lecțiuni nu primesc în nici o privință, pentru-că d-ta nu ești competent a-mi da mie instrucțiuni, fiindcă ai documentat prin corespondență, că nu ești în clar cu concepțiunile despre omenie, căci dacă ai fi fost în clar cu acelea, nu te produceai cu un pamflet într-o foaie, a cărei serioșitate ai jignit-o prin acea corespondență.

In fine însămnă-ți, dle Merișorene, că cine voiește a mângi onoarea altuia, acela pe sine să mângeste.

Dle Merișorene! Știi bine a calumnia, însă precum se vede ți-ai uitat, că calumnia duce la pușcărie însemnează-ți-o bine această pentru alte ocaziuni, pe lângă aceasta mai însemnează-ți și aceea, că oameni de omenie nu calumniază.

In speranța, că onorata Redacțiune va da loc acestor șire, mă subscriu

cu toată stima
Cesar Theodosiu.

Rugăm pe domni corespondenți să fie conștiențioși și să se desbrace de patime personale când ne scriu câte ceva. Să fie seamă de curatul adevăr și să nu cerce a-și face din foaia noastră biciu de răsunare contra vre-unui frate de același sânge, cu care personal nu se află bine. Altfel eșind la iveală că au abusat de buna noastră credință, îi vom da pe față că cine sunt, lucru care n'o să facă nici plăcere nici cinste nimărui. Să fim aspri, dar — drepti!

POȘTA REDACȚIEI.

Stimabilei V. L. d. P. Vă rugăm să scuzați, dar nu se poate publica.
Dlui I. B. în P. Azi sau mâne îți trimitem scrisoare deosebită.
Dlui I. S. și mai multora: Vă rugăm să ne scrieți cât se poate pe scurt, căci nu putem cuprinde în trei pagini atâta cât ar fi de luat, ear' dacă facem numai extrasuri, eată vă simțiți atinși neplăcut în ambiția de autori Dar' nu putem altfel.

Pentru redacție responsabil: **Ioan M. Corvin.**

Cărți noue.

A apărut:

„**În Vâltoare**“, un nou volum de *nuvele* de Al. Vlahuță. Tipărit în editura dlui N. Miloșescu în Tirgu-Jiu (România), volumul cuprinde 200 pagine (12 coale) executat cu grije și cu litere frumoase, cetețe. Sînt 15 *nuvele*, și 6 „*impresii*“, cele mai multe reproduse din »Vieța«, revista dlui Vlahuță, acum încetată. Recomandăm cu plăcere și acest volum al poetului, ce cuprinde lucrări literare bune, în cari ca și în alte lucrări ale sale, se poate băga de seamă mai ales puterea de observare psihologică a autorului. Are o limbă frumoasă, condensată, cu cuvinte de efect.

Valoroasa lucrare costă doi lei, și se poate procura prin ori-care librărie dela noi.

LOTERIE.

Tragerea din 29 August st. n.					
Budapesta:	1	31	55	57	69
Tragerea din 5 Septembrie st. n.					
Timișoara:	25	73	48	86	40
Tragerea din 2 Septembrie st. n.					
Sibiiu:	52	26	64	20	41

CALINDARUL SEPTEMEANEI

dela 1—7 Septembrie st. v.

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum. a 16-a după Ros., gl. 7, sft. 5.		
Dum.	1 † C. Simeon Stălp.	13 Matern
Luni	2 Muc. Mamant	14 Înălt. S. †
Mariți	3 Muc. Antim	15 Nicodem
Merc.	4 M. Vavila și Moise P.	16 Ludmila
Joi	5 Pror. Zacharia	17 Lambert
Vineri	6 Minun. Ar. Michail	18 Toma Ap.
Sâmb.	7 Muc. Sozont	19 Ianuarie

129 (451) 1—1

Apel pentru subscrieri.

Subscriși, în dorința de a se desvolta spiritul de economisare în cercuri tot mai largi și de a procura cu deosebire poporului muncitor creditele de cari are trebuință, în înțelesul contractului încheiat între noi, — înființăm o societate pe acții pe baza legii comerciale din anul 1875 art. XXXVII, al cărei plan este următorul:

1. Firma societății este «Zlagneana», institut de credit și de economii, cu sediul în Zlatna (comitatul Albei-inferioare).
2. Societatea se înființează pe timp nedeterminat.
3. Capitalul social se fixează cu 100.000 coroane și consistă din 1000 acții de câte 100 coroane una.
4. Acțiile, ce se vor exmite, vor fi scrise pe numele respectivului acționar și vor fi provăzute cu cuponi la purtător și cu 1 talon.
5. De fiecare acție sînt a se depune la subscriere 40% a valorii nominale, adică 40 coroane precum și o coroană taxă de înscriere. Celelalte rate de acții subscrise vor fi plătite în trei rate egale în decurs de șese luni începînd dela adunarea generală constituîntă.
6. Termnul ultim pentru subscrierea acțiilor este pus pe 31 Octombrie a. c.
7. Subscrierea e obligatorică. Cei-ce vor subscrie acții și nu vor satisface obligămintului lor, vor fi împrosuați pe cale legală.

8. Fundatorii își rezervă dreptul de a denumi ei înșiși pe membrii primei direcțiuni, precum și pe directorul executiv.

Pentru toate cele expuse în acest apel de subscrieri luăm răspunderea solidară.

Zlatna, în 27 August 1896.

Emanuel Beșa m. p., paroch gr.-or. (Zlatna);
Nicolae Mușa m. p., econom (Valea-Dosului);
Vasile Aron m. p., econom (Valea-Dosului);
Iuliu I. Montani m. p., protopop greco-cat. (Zlatna);
Ioan Moldovan m. p., preot gr.-or. (Petrângeni);
Teodor Dușa m. p., candidat de preot (Petrângeni);
Iuliu V. Albini m. p., notar și proprietar (Zlatna);
George Vișia m. p., proprietar (Zlatna);
Nicolae Porcariu lui **Alexandru** m. p., econom (Valea-Dosului);
Dionisiu Popovici m. p., notar cerc. (Bacia);
Nicolau Popoviciu m. p., paroch gr.-cat. (Cibu);
Stefan Păsculețu m. p., proprietar (Zlatna);
Moise Popescu m. p., proprietar (Almașu-mare);
Stefan Corpade al Anei m. p., econom (Zlatna);
Ioan Codruț m. p., brutar (Zlatna);
Nicolau Cristea m. p., preot (Petrângeni);
Amfilochie Giurca m. p., notar cerc. (Peneș);
Ebergényi János m. p., proprietar (Zlatna);
Petru Petrișgenar m. p., proprietar (Zlatna);
Constantin Ciurea Irimia m. p., adj. notarial (Zlatna);
Ioan Olariu m. p., măcelar (Zlatna).

Pentru agronomi.

Subsemnatul **agronom cu diplomă** dela școala agronomică din Cluj, — caut pe această cale un post de

PRACTICANT

la ori-ce domeniu din patrie. Posed limba română și maghiară. Săcărêmb (Nagyág) Sept. 1896.

130 (452) 1— **August Blășianu.**

Anunț.

Un tinăr român vîrsat în contabilitate și în afacerile notariale se recomandă ca adjunet pe lângă vre-un notar sau ca practicant la vre-o bancă.

Posede limbile română, maghiară și germană.

Adresa la administrația foii noastre. 124 (453) 2—2

125 (454) 2—3

Miere de stup!

Să aduce la cunoștința onoratului public, că în prăvălia d-lui **Ioan I. Vulou** din Orăștie, se află în deposit, spre vînzare, *miere de stup* de cea mai fină calitate și curată, din stupăria d-lui **Ioan Muntean**, învățator în Cugir.

Să vinde și în cantitate mică, dela 1/2 kilo în sus.

„FAGEȚANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI în Facset (Banat)

acordă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalizate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin postă.

128 (455) 1—16

Direcțiunea.

PRIMA FLORĂRIE ÎN ORĂȘTIE

FLORI.

Am onoare a aduce la cunoștința publică, că am deschis în Orăștie un

Stabiliment de flori

și sînt în poziție să servesc în ori-ce vreme cu **ori-și-ce fel de flori!**

Fac totodată cunoscut, că primesc și efectuesc îndată comande de **buchete de nuntă, buchete de pept, buchete-mackart, cununi naturale și artificiale pentru morminte** etc. cu cele mai moderate prețuri.

Comandele din afară se efectuesc îndată și se garantează pentru sosirea lor în stare bună.

Elisa Hedwig

88 (456) florăreasă. 10—26

BUCHETE DE NUNTĂ